

4019

UCHWAŁA Nr XVI/84/07 RADY MIASTA I GMINY BUK

z dnia 30 października 2007 r.

w sprawie uchwalenia „Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami na lata 2006 –2009 dla Miasta i Gminy Buk”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r., Nr 142, poz. 1591; z 2002 r. Nr 23 poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz. 1806; z 2003 r., Nr 80, poz. 717 i Nr 162, poz. 1568; z 2004 r., Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203; z 2005 r., Nr 172, poz. 1441 i Nr 175, poz. 1457 z 2006 r., Nr 17, poz. 128, Nr 181, poz. 1337; z 2007 r., Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974) oraz art. 87 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. Nr 162, poz. 1568; z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 238 poz. 2390; z 2006 r., Nr 50 poz. 362, Nr 126, poz. 875) Rada Miasta i Gminy Buk uchwala co następuje:

§1. Uchwala się do realizacji „Gminny Program Opieki nad Zabytkami na lata 2006 – 2009 dla Miasta i Gminy Buk” stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Buk.

§3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego.

Przewodniczący
Rady Miasta i Gminy Buk
(-) *Andrzej Jankowski*

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr XVI/84/07
Rady Miasta i Gminy Buk
z dnia 30 października 2007 r.

GINNY PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI NA LATA 2006 – 2009 MIASTO I GMINA BUK

I. Postanowienia ogólne

1. Ilekroć w niniejszym programie jest mowa o:

- 1) ustawie – rozumie się przez to ustawę z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. Nr 162, poz. 1568 z późniejszymi zmianami);
- 2) programie – rozumie się przez to „Gminny program opieki nad zabytkami na lata 2006 - 2009”
- 3) gminie – rozumie się przez to Miasto i Gminę Buk.

2. Program ma na celu:

- 1) włączenie problematyki ochrony zabytków do bieżących zadań, wynikających z zapisów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w gminie,
- 2) uwzględnienie uwarunkowań prawnych opieki nad zabytkami,
- 3) rozpoznawanie potrzeb dotyczących podejmowania działań zmierzających do zahamowania procesów degradacji zabytków i doprowadzania do poprawy stanu ich zachowania,
- 4) eksponowanie zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego,

- 5) podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych, edukacyjnych,
- 6) tworzenie warunków współpracy z właścicielami zabytków dla zapewnienia ich opieki.

II. Wykaz zabytków na terenie Miasta i Gminy Buk

1. Opiece nad zabytkami w Mieście i Gminie Buk podlegają:

1) Obiekty wpisane do rejestru zabytków:

Buk

- układ urbanistyczny, nr rej.: 2548/A z 08.02.1956,
- kościół par. p.w. św. Stanisława Bpa, 1838-46, nr rej.: 2482/A z 09.03.1931,
- kościół cmentarny p.w. św. Krzyża, szach, XVIII, nr rej.: 2501/A z 30.10.1953,
- dzwonnica, drewn., nr rej.; 144/A z 15.07.1968,
- synagoga, ul. Mury 2, 2 poł. XIX, nr rej.: 2146/A z 01.02.1998,
- szkoła talmudyczna, ul. Mury 7, 2 poł. XIX, nr rej.: j.w.,

- dom, ul. Niegolewskich 7, szach., XVIII/XIX, nr rej.: 928/A z 24.02.1970 r.
- sąd, ob. dom mieszkalny, pl. Reszki 5, pocz. XIX, nr rej.: 926/A z 24.02.1970,
- szpital św. Ducha, ob. dom mieszkalny, pl. Reszki 17, 1600, poł. XIX, nr rej.: 305/A z 17.10.1968,
- pałac biskupi, ob. dom mieszkalny, Rynek 1, 1 poł. XIX, nr rej.: 927/A z 24.02.1970,
- kanonia, ob. dom mieszkalny, Rynek 24, 2 poł. XVIII, nr rej.: 925/A z 24.02.1970,

Cieśle

- zespół dworski, 1 poł. XIX - XX:
- dwór, nr rej.: 2059/A z 23.01.1986,
- park, nr rej.: 1800/A z 18.08.1980,
- oficyna (stary dworek), nr rej.: 2631/A z 26.11.1998,
- zespół folwarczny (przy zespole dworskim), XIX/XX, nr rej.: 2596/A z 21.06.1996:
- kuźnia,
- stajnia z wozownią,
- obora,
- stodoła,
- stajnia,
- spichrz,
- chlewnia,

Niepruszewo

- kościół par. p.w. św. Wawrzyńca, 1580, nr rej.: 2387/A z 10.03.1931,
- brama - dzwonnica, 1782, nr rej.: 1581/A z 27.07.1974,
- zespół pałacowy, 2 poł. XIX, nr rej.: 1414/Az 01.03.1973,
- pałac,
- park,

Wielka Wieś

- park dworski, 2 poł. XIX, nr rej.: 1801/A z 18.08.1980,

Wysoczka

- park, 2 poł. XIX, nr rej.: 1802/A z 18.08.1980.

2) Obiekty objęte ochroną konserwatorską:

UKŁAD URBANISTYCZNY, XIII/XIV-XIX

1. ZESPÓŁ KOŚCIOŁA PAR. P.W. ŚW. STANISŁAWA BPA:

- a) kościół, mur., 1838-1846, arch. Pip, restaur. 1899, spalony 1945, odbud. 1946-1951 przez firmę J. Mielcarka pod kierunkiem arch. Rogera Sławskiego,
- b) zespół plebani:
 - plebania, mur., ok. 1870, rozbud. 1910,
 - budynek gospodarczy, mur., k. XIX,
- c) dom katolicki i kaplica NMP, mur., ok. 1913,
- d) wikarówka i biblioteka parafialna, mur., ok. 1905, remont. 1913 i po 1948.

2. ZESPÓŁ KOŚCIOŁA CMENTARNEGO P.W. ŚW. KRZYŻA:

- a) kościół, drewn., 1760, restaur. 1966,
- b) dzwonnica, drewn., 2 poł. XVIII.

3. ZESPÓŁ KOŚCIOŁA EWANGELICKIEGO, pl. Reszki:

- a) kościół, ob. GOK, mur., 1845, rozbud. 1895, przebud. 1962,
- b) pastorówka, ob. Dom nr 18, mur., 3 ćw. XIX.

4. ZESPÓŁ BÓŻNICZY, ul. Mury:

- a) bóżnica, ob. nie użytkowana, mur., 1893, restaur. 1990-1993,
- b) szkoła talmudyczna, ob. dom mieszkalny z apteką, mur., 1898.

5. BRAMA CMENTARNA, mur.,-żel., 2 poł. XIX.

6. RATUSZ, ul. Poznańska, mur., 1897 - 1898, bud. G. Kosicki z Buku,.

7. SĄD POWIATOWY I WIĘZIENIE, ob. dom mieszkalny, pl. Reszki nr 5, mur., 1809, przebud.

8. SZPITAL ŚW. DUCHA, ob. dom mieszkalny, pl. Reszki nr 27, mur., 1600, przebud. 1793 i ok. 1850,, restaur. 1917, po 1945 i 1970.

9. SZKOŁA, ul. Słoneczna nr 6, mur., 1897.

10. SZKOŁA, ul. Szarych Szeregów nr 1, mur., 1904, rozbud. 1990.

11. SZKOŁA, ul. Szkolna, mur., pocz. XX.

12. SZKOŁA KATOLICKA, Pl. Reszki nr 26a, mur., k. XVIII, przebud. na dom zakonny ok.1905, rozbiórka części wsch. 1926.

13. POCZTA, ul. Dworcowa nr 4, mur., 1895.

14. ZESPÓŁ DWORCA KOLEJOWEGO:

- a) dworzec, mur., 1880, rozbud. 1895 i po 1945,
- b) szalet, mur., 1.80 XIX,
- c) lampiarnia, mur., 1882,
- d) dróżnicówka, mur., 1882,
- e) magazyn, mur., 1882, rozbud. 1903,
- f) 2 domy pracownicze, ul. Bukowska nr 2 i 4, mur., 1895,
- g) 2 domy pracownicze, ul. Kolejowa nr 3 i 4, mur., 1882 i 1895.

15. KARCZMA, ob. dom mieszkalny, ul. Niegolewskich nr 7, szach., XVIII/XIX.
16. HOTEL, ob. dom mieszkalny, pl. Przemysława nr 2, mur., 1897.
17. ZESPÓŁ DWORSKI, ul. Niegolewskich nr 11a:
- a) dwór, ob. Zespół Szkół Rolniczych, mur., 1930,
 - b) czworak, mur., 4 ćw. XIX.
18. ZESPÓŁ DWORSKI, ul. Wielkowiejska:
- a) dwór, ob. dom nr 4, mur., 3 ć. XIX,
 - b) 3 czworaki, ob. domy nr 5, 7 i 8, mur., 3 ćw. XIX,
 - c) Kuźnia, ob. dom nr 51, mur., 4 ćw. XIX.
- ul. Basztowa
19. DOM NR 2, mur., 4 ćw. XIX,
20. DOM NR 6, mur., 4 ćw. XIX.
- ul. Bohaterów Bukowskich
21. DOM NR 1, mur., 4 ćw. XIX.
22. DOM NR 7, mur., XVIII/XIX, remont.
23. DOM NR 8, mur., 4 ćw. XIX.
24. DOM NR 10, mur.-szach., 1799, przebud. XIX/XX.
25. DOM NR 12, mur., pocz. XX.
26. DOM NR 14, mur., 1 dek. XX.
27. DOM NR 15, mur., 4 ćw. XIX.
28. DOM NR 19, mur., k. XVIII, przebud. pocz. XX.
29. DOM NR 20, mur., 1 ćw. XX.
30. DOM NR 21, mur., 4 ćw. XIX, przebud. 1914.
31. DOM NR 22, mur., 3 ćw. XIX.
32. DOM NR 23, mur., 4 ćw. XIX.
33. DOM NR 24, mur., ok. 1905.
34. DOM NR 26, mur., 4 ćw. XIX.
35. DOM NR 27, mur., 3 ćw. XIX.
- ul. Dobieżyńska
36. DOM NR 7, mur., l.20 XX.
37. DOM NR 38, mur., ok. 1900.
38. DOM NR 46, mur., 1896.
39. DOM NR 50, mur., ok. 1913.
40. DOM NR 50a, mur., ok. 1913.
- ul. Dworcowa
41. DOM NR 2, mur., 4 ćw. XIX.
42. DOM NR 3, mur., 4 ćw. XIX.
43. DOM NR 5, mur., k. XIX.
44. DOM NR 9, mur., 1913.
45. DOM NR 12, mur., k. XIX.
46. DOM NR 29, mur., 4 ćw. XIX.
47. DOM NR 32, mur., ok. 1900.
48. DOM NR 34/2, mur., 1 ćw. XX.
49. DOM NR 46, mur., 1908.
50. DOM NR 53, mur., ok. 1935.
51. DOM NR 55, mur., l.20 XX.
52. DOM NR 56, mur., pocz. XX.
53. DOM NR 65, mur., 1906, dobud. Ganek.
54. DOM NR 67, mur., pocz. XX.
55. DOM NR 76, mur., l.20/30 XX.
56. DOM NR 79, mur., ok.1900.
57. DOM NR 83, mur., 1 dek. XX.
58. DOM NR 98, mur., 4 ćw. XIX.
- ul. Garncarska
59. DOM NR 1, mur., 3 ćw. XIX.
- ul. Grodziska
60. DOM NR 1, mur., 4 ćw. XIX.
61. DOM NR 2, mur., pocz. XX.
62. DOM NR 3, mur., 3 ćw. XIX.
63. DOM NR 5, mur., 4 ćw. XIX.
64. DOM NR 6, mur., ok. 1900.
65. DOM NR 8, mur., ok. 1900.
66. DOM NR 10, mur., 4 ćw. XIX.
67. DOM NR 11, mur., 3 ćw. XIX.
68. DOM NR 13, mur., 4 ćw. XIX.
69. DOM NR 16, mur., 4 ćw. XIX.
70. DOM NR 18, mur., 4 ćw. XIX.
71. DOM NR 19, mur., 3 ćw. XIX.
72. DOM NR 20, mur., 1890.
73. DOM NR 21, mur., 4 ćw. XIX.
74. DOM NR 22, mur., 4 ćw. XIX.
75. DOM NR 23, mur., ok. 1900.

76. DOM NR 24, mur., 3 ćw. XIX.

77. DOM NR 26, mur., 3 ćw. XIX..

78. DOM NR 28, mur., 4 ćw. XIX.

79. DOM NR 29, mur., 4 ćw. XIX.

80. DOM NR 31, mur., ok.1900.

81. DOM NR 44, mur., 1916.

ul. Kościelna

82. DOM NR 1, mur., pocz. XX.

83. DOM NR 4, mur., 3 ćw. XIX.

84. DOM NR 5, mur., ok. 1900, rozbud.. L.30 XX.

85. DOM NR 6, mur., 4 ćw. XIX.

86. DOM NR 7, mur., 2 ćw. XIX, przebud.

87. DOM NR 8, mur., 1908.

88. DOM NR 10, mur., 1 ćw. XX.

89. DOM NR 12, mur., 4 ćw. XIX.

90. DOM NR 13, mur., 1766, zmieniona stolarka okienna i drzwiowa.

91. DOM NR 14, mur., 4 ćw. XIX.

92. DOM NR 15, mur., pocz. XX.

ul. Mury

93. DOM NR 3, mur., 4 ćw. XIX.

94. DOM NR 9, mur., ok.1900.

95. DOM NR 10, mur.-szach., 3 ćw. XIX, rozbud.. L. 20-30 XX.

96. DOM NR 11, mur., 3 ćw. XIX.

97. DOM NR 12, mur., 3 ćw. XIX.

98. DOM NR 14, mur., XVIII/XIX.

99. DOM NR 19, mur., 4 ćw. XIX.

100. DOM NR 20, mur., 4 ćw. XIX.

101. DOM NR 21, mur., 4 ćw. XIX.

102. DOM NR 24, mur., 1 ćw. XIX.

103. DOM NR 25, mur., 11 ćw. XIX.

104. DOM NR 26, mur., 2 ćw. XIX.

105. ZESPÓŁ DOM NR 27:

a) dom, mur., 4 ćw. XIX. przebud. i rozbud.l.20 XX.

b) budynek gospodarczy, mur., 4 ćw. XIX.

106. DOM NR 36, mur., 1 pol. XIX.

107. DOM NR 44, mur., k. XIX.

108. DOM NR 45, mur., 4 ćw. XIX.

ul. Niegolewskich

109. DOM NR 1, mur., ok.1900.

110. DOM NR 3, mur., 4 ćw. XIX.

111. DOM NR 4, mur., pocz. XX.

112. DOM NR 11, mur., 4 ćw. XIX.

113. ZESPÓŁ DOM NR 55:

a.) dom, szach-mur., 1 pol. XIX, rozbud. 4 ćw. XIX.

b) budynek gospodarczy, ob. Mieszkalny, mur., 4 ćw. XIX

ul. Otuska

114. DOM NR 5, mur., ok. 1900.

115. DOM NR 6, mur., 3 ćw. XIX.

116. DOM NR 15, mur., 4 ćw. XIX.

ul. Poznańska

117. DOM NR 2, mur., 4 ćw. XIX.

118. DOM NR 3, mur., 3 ćw. XIX.

119. DOM NR 6, mur., 4 ćw. XIX.

120. DOM NR 7, mur., 4 ćw. XIX.

121. DOM NR 8, mur., 4 ćw. XIX.

122. DOM NR 9, mur., 4 ćw. XIX.

123. DOM NR 10, mur., 3 ćw. XIX.

124. DOM NR 11, mur., XIX/XX.

125. DOM NR 12, mur., 4 ćw. XIX.

126. DOM NR 13, mur., pocz. XX.

127. DOM NR 14, mur., 4 ćw. XIX.

128. DOM NR 15, mur., 4 ćw. XIX.

129. DOM NR 16, mur., 4 ćw. XIX.

130. DOM NR 17, mur., 4 ćw. XIX.

131. DOM NR 18, (d. oficyna kanonii), mur., XVIII/XIX, przebud. l. 30 XX.

pl. Przemysława

132. DOM NR 3, mur., 4 ćw. XIX.

133. DOM NR 4, mur., 4 ćw. XIX.

134. DOM NR 5, mur., po 1860.

135. DOM NR 6, mur., 4 ćw. XIX.

136. DOM NR 7, mur., 4 ćw. XIX.

137. DOM NR 8, mur., 4 ćw. XIX.

138. DOM NR 9, (d. szkoła dla dziewcząt), mur., 4 ćw. XIX.

- 139. DOM NR 10, mur., pocz. XX.
- 140. DOM NR 11, mur., pocz. XX.
- 141. DOM NR 12, mur., pocz. XX.
- 142. DOM NR 13, mur., pocz. XX.
- 143. DOM NR 14, mur., 3 ćw. XIX.
- 144. DOM NR 15, mur., 4 ćw. XIX.
- 145. DOM NR 16, mur., 4 ćw. XIX.
- 146. DOM NR 17, mur., 4 ćw. XIX.
- 147. DOM NR 18, mur., 3 ćw. XIX.D
- 148. DOM NR 19, mur., pocz. XX.
- 149. DOM NR 20, mur., pocz. XX, przebud. I.30 XX.
- 150. DOM NR 21, mur., 4 ćw. XIX.
- 151. DOM NR 22, mur., 4 ćw. XIX.
- 152. DOM NR 23, mur., 3 ćw. XIX.
- 153. DOM NR 24, (d. kanonia), mur., 2 poł. XVIII, przebud. 4 ćw. XIX,

ul. Przykop

- 154. DOM NR 8, mur., 4 ćw. XIX.
- 155. DOM NR 9, mur., pocz. XX.
- 156. DOM NR 11, mur., ok. 1900.
- 157. DOM NR 12, mur., 2 ćw. XIX..
- 158. DOM NR 13, mur., 3 ćw. XIX.
- 159. DOM NR 13a, mur., 4 ćw. XIX.
- 160. DOM NR 14/16, mur., 2 poł. XIX, rozbud. ok. 1910.
- 161. DOM NR 17, mur., pocz. XX.
- 162. DOM NR 29, mur., 4 ćw. XIX.

pl. Reszki

- 163. DOM NR 1, mur., 4 ćw. XIX.
- 164. DOM NR 2, mur., 4 ćw. XIX.
- 165. DOM NR 4, mur., 1903.
- 166. DOM NR 6, mur., 4 ćw. XIX.
- 167. DOM NR 7, mur., 4 ćw. XIX.
- 168. DOM NR 9, mur., pocz. XX.
- 169. DOM NR 10, mur., pocz. XX.
- 170. DOM NR 11, mur., 1 ćw. XX.
- 171. DOM NR 12, mur., 4 ćw. XIX, cz. przebud. I 30 XX..
- 172. DOM NR 14, mur., 4 ćw. XIX.
- 173. DOM NR 15, mur., 4 ćw. XIX.

- 174. DOM NR 16, mur., 3 ćw. XIX.
- 175. DOM NR 17, mur., ok. 1900.
- 176. DOM NR 19, mur., 4 ćw. XIX.
- 177. DOM NR 20, mur., k. XIX.
- 178. DOM NR 21, mur., K. XIX.
- 179. DOM NR 22, mur., pocz. XX.
- 180. DOM NR 23, mur., 4 ćw. XIX.
- 181. DOM NR 24, mur., 4 ćw. XIX.
- 182. DOM NR 25, mur., k. XIX.
- 183. DOM NR 28, mur., 3 ćw. XIX.

ul. św. Rocha

- 184. DOM NR 1, mur., 4 ćw. XIX.
- 185. DOM NR 3, mur., 1 ćw. XX.
- 186. DOM NR 4, mur., 4 ćw. XIX.
- 187. DOM NR 5, mur., pocz. XX.
- 188. DOM NR 6, mur., 4 ćw. XIX.
- 189. DOM NR 7, mur., k. XIX.
- 190. DOM NR 9, mur., k. XIX.
- 191. DOM NR 12, mur., 1 ćw. XX.
- 192. DOM NR 14, mur., 3 ćw. XIX.
- 193. DOM NR 15, mur., pocz. XX.
- 194. DOM NR 16, mur., 3 ćw. XIX.
- 195. DOM NR 17, mur., 3 ćw. XIX.
- 196. DOM NR 23, mur., 1928.
- 197. DOM NR 25, mur., 1938.

ul. Rzeźnicka

- 198. DOM NR 1, mur., 1909.
- 199. DOM NR 2, (d. winiarnia), mur., k. XIX.
- 200. DOM NR 4, mur., 1 ćw. XIX.
- 201. DOM NR 5, mur., XIX/XX.

ul. Słoneczna

- 202. DOM NR 6, mur., 1897.

ul. Szarych Szeregów

- 203. DOM NR 6, mur., ok. 1900.
- 204. DOM NR 7, mur., 4 ćw. XIX.
- 205. DOM szach-mur., ok. poł. XIX.

ul. Szewska

- 206. DOM NR 2, mur., pocz. XX.
- 207. DOM NR 5, mur., 1909.
- 208. DOM NR 7, mur., 1 ćw. XX.

ul. Szkolna

- 209. DOM NR 1, mur., 4 ćw. XIX.
- 210. DOM NR 2, mur., 4 ćw. XIX.
- 211. DOM NR 3, mur., 4 ćw. XIX.
- 212. DOM NR 4, mur., 4 ćw. XIX.
- 213. DOM NR 5, mur., pocz. XX.
- 214. DOM NR 11, mur., pocz. XX.
- 215. DOM NR 13, mur., 1 ćw. XX.

ul. Tylna

- 216. DOM NR 2, mur., ok. 1900.

ul. Wąska

- 217. DOM NR 1, mur., ok. 1900.

ul. Wielkowiejska

- 218. DOM NR 1, mur., 4 ćw. XIX.
- 219. DOM NR 6, mur., 4 ćw. XIX.
- 220. DOM NR 9, mur., l. 30 XX.
- 221. DOM NR 15, mur., ok. 1920.
- 222. DOM NR 17, mur., 1904.
- 223. DOM NR 19, mur., 4 ćw. XIX.
- 224. DOM NR 25, mur., 4 ćw. XIX.
- 225. DOM NR 26, mur., 4 ćw. XIX.
- 226. DOM NR 27, mur., ok. 1900.
- 227. DOM NR 29, mur., pocz. XX.
- 228. DOM NR 32, mur., pocz. XX.
- 229. DOM NR 42, mur., pocz. XX.
- 230. DOM NR 43, mur., 4 ćw. XIX.
- 231. DOM NR 45, mur., k. XIX.
- 232. DOM NR 47, mur., k. XIX.
- 233. DOM NR 48, mur., pocz. XX.
- 234. DOM NR 50, mur., pocz. XX.

ul. Zdrojowa

- 235. DOM NR 1, mur., ok. 1900.

ul. Zenktelea

- 236. DOM NR 1, mur., 4 ćw. XIX.
- 237. DOM NR 2, mur., 3 ćw. XIX.
- 238. DOM NR 3, mur., 3 ćw. XIX.
- 239. DOM NR 4, mur., 4 ćw. XIX.
- 240. DOM NR 5, mur., 4 ćw. XIX.
- 241. DOM NR 6, mur., 1 ćw. XX.
- 242. DOM NR 7, mur., 1 ćw. XX.
- 243. DOM NR 8, mur., 1 ćw. XX..
- 244. WIEŻA CIŚNIENÍ, ul. Dobieżyńska, mur., 1914.
- 245. ZESPÓŁ GORZELNI:
 - a) gorzelnia, mur., 1897.
 - b) magazyn z rampą, mur., k. XIX.
- 246. MLECZARNIA, ul. Bohaterów Bukowskich, mur., 1882, rozbud. l. 30 XX.
- 247. MŁYN, ul. Dobieżyńska, mur., ok. 1900.
- 248. MAGAZYN, ul. Grodziska nr mur., 4 ćw. XIX.
- 249. MAGAZYN, ul. Mury nr 8, mur., 1 ćw. XX.
- 250. MAGAZYN, ul. Mury, mur.-szach., 2 poł. XIX.
- 251. 2 MAGAZYNY, ul. Mury, mur., 2 poł. XIX.
- 252. Magazyn, ul. Szewska (róg Wąskiej), mur., 4 ćw. XIX.
- 253. MAGAZYN, ul. Szewska nr 6, mur., i.20 XX.
- 254. MAGAZYN, ul. Wielkowiejska nr 3, mur., 4 ćw. XIX.
- 255. MAGAZYN, ul. Wielkowiejska nr 11, mur., 1899.
- 256. MAGAZYN, ul. Wielkowiejska nr 30, mur., 4 ćw. XIX.
- 257. 3 STODOŁY, ul. Grodziska nr 40, mur., 1 ćw. XX.
- 258. STODOŁA, ul. Otuska nr 10, mur., 2 ćw. XIX.
- 259. SPICHLERZ, ul. Mury nr 13, mur., 4 ćw. XIX.
- 260. SPICHLERZ, ul. Szarych Szeregów nr 1, mur., 4 ćw. XIX.
- 261. SPICHLERZ, ul. Wąska, mur., k. XIX.

CIEŚLE

- 262. ZESPÓŁ DWORSKO-FOLWARCZNY:
 - a) dwór, ob. nie użytkowany, mur., 1935.
 - b) oficyna, mur., 2 ćw. XIX, przebud.
 - c) park krajobrazowy, 1 poł. XIX.

folwark

- d) rządcówka, mur., l.20 XX.
- e) stajnia i magazyn, mur., 1880, rozbud. 1923.
- f) obora pracownicza mur., 4 ćw. XIX.
- g) stodoła, mur., 1882.
- h) kuźnia, mur., 1923.
- i) magazyn, mur., 4 ćw. XIX.
- j) dom kowala, mur, 4 ćw. XIX.
- k) osmiorak, mur., 4 ćw. XIX.
- l) 4 czworaki, mur., ok. 1920.

- b) stodoła, mur., 2 dek. XX.

ul. Jarzębinowa

- 274. DOM NR 1, wł. Władysław Węgiel, 2 dek. XX
- 275. DOM NR 3, wł. Barnard Nowak, mur., 1912.
- 276. DOM NR 6, wł. Hieronim Dymny, mur., ok. 1910.
- 277. DOM NR 7, wł. Franciszek Wysocki, mur., 1929.
- 278. DOM NR 10, wł. Tomasz Włodarski, mur., ok. 1920.

ul. Otuska

- 279. DOM NR 2, wł. Franciszek Pakuła, mur., 2 dek. XX.

DAKOWY SUCHE

263. ZAGRODA NR 16, wł. Leszek Sobko:

- a) dom, mur., 2 dek. XX.
- b) obora, mur., 2 dek. XX.
- c) stodoła, mur., 2 dek. XX.

264. ZAGRODA NR 40, wł. Edward Janiszewski:

- a) dom, mur., 1896.
- b) stodoła, mur., 1894.

265. ZAGRODA NR 72, wł. Franciszek Kornosz:

- a) dom, mur., 1906.
- b) obora, mur., pocz. XX.

266. DOM NR 8, wł. Stefan Kurzawa, mur., ok.1900.

267. DOM NR 17, wł. Kazimierz Kurzawa, mur., 1909.

268. DOM NR 36, mur.,2 dek. XX.

269. DOM NR 38, wł. Wojciech Baranowski, mur., 4 ćw. XIX.

270. DOM NR 73, ob. nie użytkowany, mur., pocz. XX.

ul. Podgórna

- 280. DOM NR 1, wł. Teresa Króliczak, mur., 1 dek. XX.
- 281. ZAGRODA NR 3, wł. Piotr Buchert:
 - a) dom, mur., ok. 1912.
 - b) obora, mur., 1912.
- 282. DOM NR 13, wł. Halina Lewandowska, mur., ok.1900.

ul. Powstańców Wielkopolskich

- 283. DOM NR 13, wł. Ignacy Lechna, mur., ok.1910.
- 284. ZAGRODA NR 19:
 - a) dom, mur., 4 ćw. XIX.
 - b) obora, mur., 4 ćw. XIX.
- 285. DOM NR 41, ob. przedszkole, mur., ok. 1880.
- 286. DOM NR 58, wł. Eugeniusz Śliwa, mur., 4 ćw. XIX.

ul. Szkolna

- 287. ZAGRODA NR 2, wł. Joanna Dymna:
 - a) dom, mur., 2 dek. XX.
 - b) obora, mur., 2 dek. XX.

DOBIEŻYŃ

271. DWÓR, uż. Dom Kultury w Dobieżynie, mur., 1880-1890, przebud. 1932, rozbud. po 1978.

ul. Bukowska

272. ZAGRODA Nr 5, wł. Stanisław Konieczny:

- a) dom, mur., 1923.
- b) stodoła, mur., ok. 1910.

273. ZAGRODA Nr 23, wł. Stanisław Rosa:

- a) dom, mur., 2 dek. XX.

KALWY

288. ZESPÓŁ DWORSKI:

- a) dwór, mur., XIX/XX, przebud.,
- b) stodoła, mur., 2 poł. XIX.
- c) czworak, mur., ok. 1900.

289. ZAGRODA NR 18, wł. Stanisław Wilczek:

- a) dom, mur., 2 dek. XX.

- b) stodoła, glin., ok. 1900.
290. DOM NR 17, wł. Bernard Napierała, mur., 2 dek. XX.
291. DOM NR 14, mur., 2 dek. XX.

NIEPRUSZEWO

292. ZESPÓŁ KOŚCIOŁA PAR. P.W. ŚW. WAWRZYŃCA:
- a) kościół, mur., ok. 1580, restaur. 1725 i 1781, dobud. Kaplicy św. Anny 1836.
- b) brama - dzwonnica, mur., 1872.
- c) plebania, mur., 3 ćw. XIX, przebud.
293. SZKOŁA, ul. Starowiejska, mur., ok. 1900.
294. ZESPOŁ PAŁACOWO - FOLWARCZNY:
- a) pałac, mur., ok. 1890.
- b) oficyna, mur., k. XIX, przedud.
- c) brama do parku, mur., 2 poł. XIX.
- d) park krajobrazowy, 1 poł. XIX.

folwark:

- e) obora, mur., 4 ćw. XIX.
- f) stodoła, mur., 2 poł. XIX.
- g) spichlerz, mur., 1868, cz. przebud.
- h) gorzelnia, mur., 1866.
- i) kuźnia i stelmacharnia, mur., 1888.
- J) brama, mur., 2 poł. XIX.

kolonia mieszkalna:

- k) ośmiorak, ul. Starowiejska nr 7, mur., ok. 1870.
- l) 3 ośmioraki, ul. Starowiejska nr 3, 5 i 32, mur., ok. 1900.
- m) sześciorak, ul. Starowiejska nr 134, mur., ok. 1870.
- n) czworak, ul. Starowiejska nr 9, mur., ok. 1900.

ul. Leśna

295. ZAGRODA NR 11:
- a) dom, mur., l. 20 XX.
- b) obora, mur., l. 20 XX.

ul. Starowiejska

296. ZAGRODA NR 15, wł. Stanisław Jarosik:

- a) Dom z częścią gospodarczą, mur., 4 ćw. XIX.
- b) budynek gospodarczy, mur., 1 dek. XX.
297. DOM NR 20, wł. Bogdan Kaczmarek, mur., 1 dek. XX.
298. DOM NR 24, wł. Leon Mielcarek, mur., 1930.

OTUSZ

299. SZKOŁA (budynek nr 20), mur., 2 dek. XX.
300. SZKOŁA (budynek nr 23), mur., 2 dek. XX.
301. POCZTA, mur., pocz. XX.
302. ZESPÓŁ DWORCA KOLEJOWEGO:
- a) dworzec, mur., pocz. XX.
- b) magazyn, mur., pocz. XX.
303. ZESPÓŁ FOLWARCZNY:
- a) rządówka, mur., ok. 1900.
- b) stajnia, ob. chlewnia, mur., ok. 1900.
- c) 2 obory-jałowniki, mur., ok. 1900.
- d) obora, ob. przedszołe, mur., 1 ćw. XX.
- e) spichlerz, mur., ok. 1900.
- f) ośmiorak, ob. dom nr 32, mur., XIX/XX.
- g) czworak, ob. dom nr nr 30, mur., 1 ćw. XX.
- h) 2 dwojaki, ob. domy nr 29 i 41, mur., 1 ćw. XX.
304. ZAGRODA NR 22, wł. Alfons Żybura:
- a) dom, mur., 1886,
- b) obora, mur., XIX/XX.
- c) stodoła, mur., XIX/XX.
305. DOM NR 15, wł. Jacek Korytowski, mur., 2 dek. XX.
306. DOM NR 16, wł. Henryk Muszyński, mur., ok. 1910.
307. STODOŁA w zagrodzie nr 11, wł. Wiesław Piątas, szach., 4 ćw. XIX.

PAWŁÓWKO

308. DOM NR 10, wł. Zenon Perz, mur., pocz. XX.
309. DOM Z CZĘŚCIĄ GOSPODARCZĄ NR 11, mur., pocz. XX.

SZEWCE

310. KAPLICA, ul. Bukowska, mur., 4 ćw. XIX.
311. ZESPÓŁ DWORSKO-FOLWARCZNY:

- a) dwór, ob. dom mieszkalny nauczycieli, mur., l.80 XIX.
- b) rządówka, wł. SKR Szewce, mur., XIX/XX, rozbud.
- c) stajnia, ob. chlewnia, wł. SKR Szewce, mur., 2 poł. XIX.
- d) obora, ob. budynek wielofunkcyjny, wł. SKR Szewce, mur., 2 poł. XIX, przebud.
- e) spichlerz, wł. Jan Kasperski, mur., 1886,
- f) czworak, mur., 1889,
- g) czworak, mur., 1910.
- d) 2 obory, mur., 1 dek. XX.
- e) obora pracownicza, mur., ok. 1900.
- f) chlewnia, ob. cieletnik, mur., 1 dek. XX.
- g) spichlerz, mur., ok. 1900.
- h) czworak, mur., 4 ćw. XIX.
- i) czworak, mur., 1869.
- j) czworaki, mur., 1862.
- k) czworaki, mur., 1dek. XX.

ul. Bukowska

312. ZAGRODA NR 114, wł. Bronisław Bręk:

- a) obora, mur., 4 ćw. XIX.
- b) stodoła, mur., 1888.

313. ZAGRODA NR 115, wł. Jan Beszterda:

- a) dom, mur., 4 ćw. XIX.
- b) obora, mur., 4 ćw. XIX.
- c) stodoła, mur., 4 ćw. XIX.

314. DOM NR 132, wł. Cecylia Forysiak, mur., 1 dek. XX.

315. ZAGRODA NR 136, wł. Henryk Kiliński:

- a) dom, mur., 1900.
- b) stodoła, mur., 1902.

316. ZAGRODA NR 152, wł. Bernard Cieślak:

- a) obora, mur., 1 dek. XX.
- b) stodoła, mur., 1 dek. XX.

ul. Ogrodowa

317. DOM NR 6, mur., ok. 1910.

WYGODA

318. ZAGRODA NR 3, wł. Henryk Patyk:

- a) dom, mur., l. 20 XX.
- b) obora, mur., l.20 XX.

WYSOCZKA

319. ZESPÓŁ DWORSKO-FOLWARCZNY:

- a) dwór, mur., 1 dek. XX, przebud.
- b) park, 2 poł. XIX.
- c) stajnia, ob. obora, mur., 1921.

ŻEGOWO

320. ZAGRODA NR 1, wł. Jan Skrzypczak:

- a) dom, mur., 1 dek. XX.
- b) budynek gospodarczy, mur., 1 dek. XX.

321. ZAGRODA NR 4, wł. Łucja Marciniak:

- a) obora, mur., 1 dek. XX.
- b) stodoła, mur., 4 ćw. XIX.

322. ZAGRODA NR 7, wł. Maciej Morkowski:

- a) dom, mur., 1 dek. XX.
- b) obora, mur., 1 dek. XX.

323. ZAGRODA NR 11, wł. Stefan Cieślak:

- a) dom, mur., 1925.
- b) obora, mur., 1926.

324. DOM NR 10, wł. Gabriel Sobański, mur., 1 dek. XX.

325. DOM NR 14, wł. Paweł Boiński, mur., 1 dek. XX.

**III. Ustala się następujące zasady ochrony
obiektów wpisanych do rejestru zabytków
i podlegających ochronie konserwatorskiej na terenie
Miasta i Gminy Buk:**

1a. Wszelkie prace remontowo-budowlane oraz konserwatorskie prowadzone przy obiektach wpisanych do rejestru zabytków oraz prace dotyczące bryły (elewacje, dach, stolarka otworowa) budynków ujętych w ewidencji zabytków oraz działania inwestycyjne na terenie zabytkowych cmentarzy i w obszarze stref występowania zabytków archeologicznych wymagają uzyskania zgody Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Poznaniu, ze szczególnym uwzględnieniem historycznego układu urbanistycznego Buku, wpisanego do rejestru zabytków nr rej.:2548/A z 8.02.1956 r.

Na teren ie historycznego układu urbanistycznego Buku przedmiotem ochrony powinny być:

- 1) Granice działek zabudowy.

- 2) Układ ulic wraz z ich granicami i liniami zabudowy.
- 3) Nawierzchnie ulic i placów (jezdni i chodników).
- 4) Tereny zielone.
- 5) Zabudowa miasta i tereny infrastruktury technicznej.
- 6) „Mała architektura”.
- 7) Obiekty, na których planuje się umieszczenie reklam wizualnych.
- 8) Nawarstwienia kulturowe i zewidencjonowane stanowiska archeologiczne.
- 9) Obiekty, na których planuje się umieszczenie nowych elementów przestrzennych.
- 10) Instalacje napowietrzne elektryczne (w tym oświetleniowe) i telekomunikacyjne.

W zakresie granic działek zabudowy, ochronie podlegać będą historyczne podziały gruntów położonych na terenie historycznego układu urbanistycznego, a w szczególności na terenie miasta w granicach średniowiecznej lokacji. Zalecane będzie utrzymanie dotychczasowych podziałów w celu niedopuszczenia do zatarcia pierwotnej koncepcji planistycznej miasta. W ramach tych czynności dozwolone będzie zastąpienie granic prawnych odpowiednio ukształtowaną nowo powstającą lub dawną architekturą, utrwalającą likwidowane podziały.

W zakresie ochrony układu ulic wraz z ich granicami i liniami zabudowy, ochronie podlegać będzie siatka ulic w historycznie ukształtowanych granicach. W ramach tych działań ochronie podlegać będą szerokości ciągów komunikacyjnych, w niektórych przypadkach podziały wewnętrzne na jezdnie, chodniki oraz pasy i kompozycje zieleni (trawniki, klomby i zadrzewienia), a także historycznie utrwalone linie zabudowy.

W zakresie ochrony nawierzchni ulic i placów (jezdni i chodników), ochronie podlegać będą historyczne nawierzchnie ulic, placów i chodników, głównie bruki, płyty i krawężniki kamienne.

W zakresie ochrony terenów zielonych, ochronie podlegać będą tereny zielone powszechnie dostępne, a w szczególności ich granice, kompozycje wewnętrzne oraz szata roślinna. W przypadku terenów wyłączonych z powszechnej dostępności ochronie podlegać będą zadrzewienia.

W zakresie ochrony zabudowy miasta i terenów infrastruktury technicznej, ochronie podlegać będzie zabudowa sakralna, rezydencjonalna, mieszkalna, użyteczności publicznej, handlowa, przemysłowa i gospodarcza w odniesieniu do:

- historycznie ukształtowanych parametrów, a w szczególności gabarytów, ukształtowania brył, konstrukcyjnych i stylistycznych podziałów elewacji oraz wysokości kondygnacji,
- kondycji technicznej,
- substancji zabytkowej, a w szczególności stylistyki bryły, wystroju elewacji w tym kolorystyki i faktury, pokryć dachów i stolarki z okuciami.

W zakresie ochrony „małej architektury”, ochronie podlegać będą zachowane w mieście w szczególności: zabytkowe pomniki, krzyże i kapliczki, elementy upamiętniające ważne wydarzenia w mieście, instalacje ogrodowe takie jak: trwałe elementy wyposażenia klombów, zabytkowe ławki, słupy ogłoszeniowe, zabytkowe ogrodzenia murowane i żelazne z bramami oraz zabytkowe fontanny i pompy wodne.

W zakresie utrzymania i umieszczenia reklam wizualnych, weryfikacji podlegać będą reklamy wizualne umieszczane na budynkach, głównie na elewacjach dawnej zabudowy oraz reklamy wolnostojące. Istotą weryfikacji będzie podporządkowanie rozwiązań technicznych, wielkości i stylistyki reklam do historycznego kontekstu ich lokalizacji.

W zakresie ochrony nawarstwień kulturowych i zewidencjonowanych stanowisk archeologicznych, ochronie podlegać będą starożytne, średniowieczne i nowożytne nawarstwienia kulturowe oraz zewidencjonowane stanowiska archeologiczne.

W zakresie utrzymania i umieszczenia nowych elementów przestrzennych, ograniczeniom podlegać będzie wprowadzanie wszelkich nowych elementów współkształtujących zabytkową przestrzeń:

- zmiany ukształtowania terenu,
- nowa zabudowa i konstrukcje techniczne w zakresie wielkości powierzchni zabudowy w stosunku do powierzchni działki, rozplanowania zabudowy, określenia gabarytów oraz form architektonicznych, linii zabudowy, szerokości elewacji, liczby i wysokości kondygnacji, kompozycji stylistycznej fasad, wysokości i kształtu górnych krawędzi, elewacji frontowych, geometrii dachów (kątów nachylenia, wysokości kalenic i układów połączeń dachowych),
- nowe inwestycje drogowe,
- nowa napowietrzna infrastruktura techniczna,
- nowopowstające tereny zieleni.

W zakresie ochrony instalacji napowietrznych elektrycznych (w tym oświetleniowych) i telekomunikacyjnych, działania ochronne będą zmierzać do likwidacji narosłych w ostatnich dziesięcioleciach instalacji energetycznych i telekomunikacyjnych. W obrębie tych działań przewiduje się zachowanie niektórych elementów historycznych instalacji napowietrznych.

1b. Oprócz wyodrębnionej ochrony miasta historycznego, wszelkie prace remontowo-budowlane oraz konserwatorskie na terenach wiejskich (poza miastem Buk), należy prowadzić tak, aby zapobiec ewentualnym destrukcyjnym kierunkom działań wynikających z realizacji różnego rodzaju inwestycji w obrębie zabudowy mieszkalnej oraz gospodarczej (rozwój, restrukturyzacja, postęp technologiczny w produkcji rolnej).

2. Na terenie parków wpisanych do rejestru zabytków i podlegających ochronie konserwatorskiej prace pielęgnacyjno - porządkowe, wycinki, nowe nasadzenia, podziały geodezyjne, lokalizacje nowych budynków, ogrodzenia winny być konsultowane z Wielkopolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

3. Obiekty o wartościach zabytkowych należy poddać restauracji i modernizacji z zachowaniem obecnej i projektowanej funkcji do wartości obiektu.
 4. Nowa zabudowa winna być dostosowana do historycznej kompozycji przestrzennej w zakresie rozplanowania, skali i bryły zabudowy przy założeniu harmonijnego współistnienia elementów kompozycji historycznej i współczesnej oraz nawiązywać formami współczesnymi do lokalnej tradycji architektonicznej. Nie może ona dominować nad zabudową historyczną, wszelka działalność inwestycyjna musi uwzględniać istniejące już związki przestrzenne i planistyczne.
 5. Na terenie cmentarzy należy prowadzić wszelkie działania zmierzające do zachowania, porządkowania i rewaloryzacji nagrobków. Dla terenów przylegających do granic cmentarza należy przyjąć zasadę zagospodarowania zapewniającą właściwą jego ekspozycję. Na terenie cmentarzy wpisanych do rejestru zabytków i podlegających ochronie konserwatorskiej prace pielęgnacyjno-porządkowe, wycinki, nowe nasadzenia, podziały geodezyjne, lokalizacje nowych budynków, ogrodzenia winny być konsultowane z Wielkopolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.
 6. Na obszarze miasta i gminy Buk znajdują się zewidencjonowane stanowiska archeologiczne ze szczególną koncentracją w centralnej i południowo-zachodniej części miasta oraz w miejscowościach: Wysoczka, Żegowo, Dobieżyn, Szewce, Dakowy Suche, Niepruszewo, Józefowo. Lokalizacja stanowisk archeologicznych została przedstawiona na kopii części graficznej Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Buk, uchwalonego Uchwałą Nr XII/54/07 Rady Miasta i Gminy Buk z dnia 26 czerwca 2007 r. znajdującej się na ostatniej stronie niniejszego opracowania.
 7. Wskazania dotyczące postępowania względem stanowisk archeologicznych będących pod ochroną konserwatorską powinny zostać ujęte w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Podczas prac ziemnych na obszarze występowania stanowisk archeologicznych oraz w strefie ich ochrony konieczne jest prowadzenie badań archeologicznych w zakresie uzgodnionym z WWKZ.
- lizacja rynku ma na celu przede wszystkim wykonanie nowej nawierzchni, likwidację wysokiej zieleni oraz modernizację systemu oświetleniowego.
- 2) przeprowadzenie gruntownych remontów, jak również docelowo rewaloryzacji kamienic zlokalizowanych w centralnej części miasta – Plac Przemysława, uliczki przyrynkowe, Plac St. Reszki, ulica Poznańska, ul. Mury w zakresie wyglądu elewacji.
 - 3) prac remontowych wymagają ponadto dwór i oficyna, zespół zabudowań folwarcznych w miejscowości Cieśle, kościół parafialny p. w. Św. Wawrzyńca w Niepruszewie.
2. Opieka nad zabytkami jest sprawowana przez ich właścicieli lub posiadaczy i polega w szczególności na zapewnieniu warunków:
- 1) naukowego badania i dokumentowania zabytku,
 - 2) prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytku,
 - 3) zabezpieczenia i utrzymania zabytku oraz jego otoczenia w jak najlepszym stanie,
 - 4) korzystania z zabytku w sposób zapewniający trwałe zachowanie jego wartości,
 - 5) popularyzowania i upowszechniania wiedzy o zabytku oraz jego znaczeniu dla historii i kultury.
3. Miasto i Gmina Buk będzie wspierała działania właścicieli lub posiadaczy, a także podejmować samodzielne działania w celu:
- 1) zahamowania procesów degradacji zabytków i doprowadzenia do poprawy stanu ich zachowania
 - 2) wyeksponowania poszczególnych zabytków i doprowadzenia do poprawy stanu ich zachowania
 - 3) wspierania inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami,
 - 4) realizacji przedsięwzięć umożliwiających tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami,
 - 5) zapobieżenia dewastacji ujawnionych stanowisk archeologicznych.

IV. Zestawienie celów priorytetowych i zadań do realizacji w zakresie opieki nad zabytkami.

1. Zgodnie z opracowanym „Raportem o stanie zabytków w mieście i gminie Buk” przez Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Poznaniu w czerwcu 2005 r. przyjęto następujące zadania do realizacji na terenie Miasta i gminy Buk:

- 1) rewaloryzacja Placu Przemysława oraz nawierzchni wybranych ulic w obrębie centrum, które to działania powinny przywrócić historyczny charakter tych miejsc. Rewita-

V. Postanowienia końcowe

1. Należy niezwłocznie przystąpić do opracowania gminnej ewidencji zabytków wykorzystując dane z wojewódzkiej ewidencji zabytków oraz dokumentację posiadaną przez Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Poznaniu.

2. Rada Miasta i Gminy Buk corocznie w uchwale budżetowej określi wysokość środków przeznaczonych na dotacje na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru.